

ת"פ 45810/02/14 - מדינת ישראל נגד ג'מיל עבאסי

בית משפט השלום בירושלים

13 ינואר 2016

ת"פ 45810-02-14 מדינת ישראל נ' עבאסי

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ג'מיל עבאסי

הנאשם

גזר-דין

רקע

1. ביום 22.3.2015, בתום שמיעת מלוא עדי התביעה בתיק וטרם שמיעת פרשת ההגנה, הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק), וכן התנהגות פסולה במקום ציבורי לפי סעיף 216(א)(4) לחוק.

בהתאם לעובדות כתב-האישום המתוקן בהן הודה הנאשם, ביום 21.2.2012 בשעות הצהריים, ארעה התפרעות והפרת סדר המונית ברחבת הר הבית שנמשכה שעה ארוכה, ובמהלכה יודו אבנים, נעליים וכסאות פלסטיק לעבר השוטרים שנכחו במקום כדי להשיב את הסדר הציבורי על כנו.

הנאשם דחף מספר פעמים את השוטר גנון שהיה מוצב במקום, וזאת בניסיון להגיע אל קבוצת מבקרים יהודים ברחבת הר הבית שהשוטרים חצצו ביניהם לבין ההמון. כתוצאה מדחיפות ההמון, נפל השוטר גנון על הקרקע ובעת שהיה מוטל שם, נזרק לעברו חפץ על-ידי אדם שזהותו אינה ידועה למאשימה. החפץ שנזרק גרם לשוטר גנון חתך עמוק בראשו, בגינו הוא נזקק לטיפול רפואי ולתפרים. בעקבות מעשיו של הנאשם, שני שוטרים אחרים השתלטו עליו ועצרו אותו. בכך, תקף הנאשם שוטר במטרה למנוע ממנו למלא את תפקידו כחוק, וכן התנהג באופן העלול להפר את הסדר הציבורי.

2. במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים, הוסכם כי המאשימה תטען לעונש של 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות (בכפוף לחוות-דעת חיובית של הממונה), מאסר מותנה וקנס כספי. עוד הוסכם כי אם הנאשם ימצא בלתי כשיר לביצוע עבודות שירות, המאשימה תוכל לטעון לעונש מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריה. בכל מקרה,

ההגנה נותרה חופשית בטיעוניה לעונש.

בהתאם להסכמת הצדדים, נשלח הנאשם טרם שמיעת הטיעונים לעונש, להכנת תסקיר שירות מבחן וכן חוות-דעת של הממונה על עבודות השירות.

תסקיר שירות המבחן וחוות-דעת הממונה

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם הנו בן 35, חסר הרשעות קודמות, נשוי ואב לארבעה ילדים בגילאים 5 עד 11, מתגורר עם משפחתו במזרח ירושלים, ועובד מזה מספר שנים כרכז בתחום הספורט במינהל הקהילתי בבית-חנינה. מהמלצת המעסיק של הנאשם עולה כי מדובר בעובד מסור, חרוץ, אכפתי ורציני, שמאמן כמות גדולה של ילדים שפונים למתנ"ס לאחר סיום הלימודים בבית-הספר, ומוצאים להם עיסוק בתחום הספורט.

אשר לעבירות נשוא התיק הנוכחי - הנאשם התקשה לקחת אחריות על מעשיו לפני שירות המבחן, והחזיק בגישה קורבנית ממנה עלה כי בהתאם לחוויה הסובייקטיבית שלו, הוא זה שנפגע מיחסם הפוגע של השוטרים. לדברי הנאשם לפני שירות המבחן, הוא אמנם נכח במקום בעת האירוע, אך יחד עמו נכחו אנשים רבים, ולטענתו הוא לא לקח חלק פעיל בהתרחשויות שאירעו בשטח. (יוער כי בדיון שהתקיים לפני ביום 18.11.2015, הבהיר הסנגור כי מדובר באי הבנה מול שירות המבחן, וכי הנאשם עומד מאחורי הודייתו בכתב-האישום המתוקן ולא מבקש לחזור ממנה). מכל מקום, שירות המבחן ציין כי התקשה להבין את מניעיו של הנאשם באירוע נשוא כתב-האישום.

מבחינת **גורמי סיכון**, שירות המבחן התרשם כי הנאשם עלול להגיב באופן אימפולסיבי, בלתי מווסת ולא מחושב אל מול תחושות של פגיעות ואכזבה על רקע להט נסיבות. מבחינת **גורמי הסיכוי** לשיקום, שירות המבחן התרשם כי לנאשם כוחות אגו תקינים, אורח חיים נורמטיבי, יכולת התמדה בתעסוקה וכן העדר עבר פלילי קודם. עוד צוין קיומו של אפקט הרתעתי להליך הפלילי. שירות המבחן לא התרשם מקיומם של ערכים או דפוסי התנהגות בעייתיים ואלימים מגובשים אצל הנאשם.

במישור ההמלצה - שירות המבחן הציע להימנע מהטלת עונש של מאסר בפועל, ולו לריצוי בדרך של עבודות שירות. כך, בין היתר נוכח העובדה שהנאשם מהווה דמות עיקרית המפרנסת את בני משפחתו, וכן נוכח הקשיים שיחוו עשרות ילדים שהנאשם מאמן במסגרת המתנ"ס הקהילתי בבית חנינה. במצב דברים זה, המליץ שירות המבחן על עונש ממשי וחינוכי של "צ' בהיקף נרחב.

4. יוער כי בהתאם לחוות-דעת הממונה על עבודות השירות מיום 24.12.2015, הנאשם נמצא מתאים לביצוע.

טיעוני הצדדים לעונש

5. בא-כוח המאשימה, מר מוסא עבאס, טען כי מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה דנן נע ממספר חודשי

עבודות שירות ועד מאסר ממושך בפועל. בהתאם להסדר הטיעון בין הצדדים, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס כספי.

הסנגור, עו"ד רמזי קטילאת, הסכים עם עמדת המאשימה לפיה מתחם העונש ההולם נע מעונש של עבודות שירות ועד מאסר בפועל ממש. הסנגור עמד על מכלול הנסיבות לקולא בעניין מרשו, ועתר לחרוג לקולא מהמתחם ולהטיל על הנאשם צו של"צ לפי המלצת שירות המבחן.

הנאשם לא ביקש להוסיף על דברי סנגורו, על-אף הזדמנות שניתנה לו לכך.

מתחם העונש ההולם אל מול טווח הענישה המוסכם בין הצדדים

6. בהתאם לפסיקתו של בית-המשפט העליון, במצב בו נערך בין הצדדים הסדר טיעון המבוסס על טווח ענישה מוסכם, על בית-המשפט הגוזר את הדין לקבוע תחילה את מתחם העונש ההולם בהתאם לאמות-המידה הנורמטיביות שנקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין. לאחר מכן, על בית-המשפט לוודא כי הטווח העונשי המוסכם אינו חורג באופן בלתי סביר ממתחם הענישה ההולמת, וזאת לפי אמות-המידה שנקבעו בע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577 (2002). בשלב האחרון וככל שהטווח המוסכם מאושר, על בית-המשפט לגזור את הדין בהתחשב בהסדר הטיעון ובאינטרסים הציבוריים שהובילו לעריכתו, וכן בהתחשב ביתר השיקולים הרלוונטיים לעניין, לרבות השיקולים המנויים בהוראות תיקון 113 לחוק העונשין. מטבע הדברים, ככל שהטווח העונשי שהוסכם בין הצדדים אושר על-ידי בית-המשפט, העונש ייגזר במסגרת טווח הענישה המוסכם - עד גבול קצוותיו (ראו: ע"פ 3912/14 נאסר נ' מדינת ישראל (1.12.2014); ע"פ 5953/13 מדינת ישראל נ' דוידי, פסקה 20 (6.7.2014); ע"פ 3856/13 גוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (3.2.2014); ע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 13-17 (4.12.2013); ע"פ 3042/13 חיימוב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (21.5.2011); עוד ראו: עפ"ג (מחוזי ים) 30054-11-13 זקן נ' מדינת ישראל (5.2.2014)). בהתאם לכך, אפנה תחילה לקבוע את מתחם העונש ההולם במקרה דנן.

מתחם הענישה ההולמת

7. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

8. **הערכים החברתיים** המונחים בבסיס העבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והתנהגות פסולה במקום ציבורי, תכליתם לשמור על עקרון שלטון החוק ועל הסדר הציבורי, וכן להגן על שלמות גופם ונפשם של העוסקים במלאכת אכיפת החוק.

9. **בחינת נסיבות ביצוע העבירות** במקרה שלפני מעלה כי העבירות בוצעו על רקע התפרעות המונית ומתמשכת בהר הבית במהלכה יודו אבנים, נעליים וכסאות מפלסטיק לעבר שוטרים שפעלו במקום. יש להדגיש כי לנאשם עצמו לא מיוחסת נטילת חלק בהתפרעות. עם זאת, הנאשם לפי הודאתו דחף מספר פעמים שוטר שהיה מוצב

במקום, וזאת בניסיון להגיע אל קבוצת מבקרים יהודים שנכחו אותה עת ברחבת הר הבית, בעוד השוטרים חצצו בין אותה קבוצת מבקרים יהודים לבין ההמון. הנאשם נקט, אפוא, באלימות חוזרת ונשנית (מספר דחיפות) כלפי שוטר בתפקיד, במקום רגיש ביותר ובעיתוי מתוח במיוחד. בכך סיכן הנאשם לא רק את המשימה שהשוטר עסק בה, אלא סיכן גם את שלום הציבור במקום מורכב ונפיץ מאין כמותו - רחבת הר הבית. כך במיוחד, על רקע המתיחות הגדולה ששררה במקום אותה עת, עקב ההתפרעות ההמונית שם. התנהגותו המתוארת של הנאשם אף סיכנה את שלומו של השוטר באותה סיטואציה מורכבת (למרבה הצער, הסיכון שהיה גלום בדחיפת השוטר קיבל ביטוי ממשי, כאשר השוטר נפל אל הקרקע כתוצאה מדחיפתו על-ידי ההמון, ולאחר מכן נפצע בראשו כאשר היה מוטל על הרצפה, וזאת עקב חפץ שנזרק לעברו על-ידי אדם אחר שזהותו אינה ידועה).

הנה כי כן, המיקום והעיתוי הרגישים בהם דחף הנאשם את השוטר, וכן העובדה שמדובר במספר דחיפות פעם אחר פעם - כל אלה מוסיפים מימד ברור של חומרה לנסיבות ביצוע מעשיו של הנאשם. לצד כל אלה, ראוי לציין כי רף האלימות הפיזית המיוחסת לנאשם עצמו כלפי השוטר אינו גבוה (דחיפות), ואין טענה כי הנאשם היה מי שהפיל את השוטר לקרקע או גרם לפציעה בראשו. כאמור, לנאשם אף לא מיוחסת נטילת חלק בהתפרעות.

10. **בכל הנוגע לענישה הנוהגת** - העבירה של התנהגות פסולה במקום ציבורי היא עבירת עוון, שהעונש המרבי הקבוע לצדה בחוק הוא מאסר ששה חודשים. העבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות היא עבירת פשע, שהעונש המרבי הקבוע לצדה בחוק הוא חמש שנים, והעונש המזערי בגינה הוא שלושה חודשי מאסר. עיון בפסיקתם של בתי-המשפט מעלה כי רמת הענישה בגין שתי העבירות הנדונות יחדיו, נעה מהטלת ענישה מוחשית משמעותית במקרים קלים בנסיבותיהם; דרך מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; וכלה בעונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח במקרים החמורים.

11. בהתחשב בעקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה; בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו ובמידת הפגיעה בהם; בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה במקרה דנן (הכוללות כאמור מספר דחיפות של שוטר ברחבת הר הבית, כשברקע התפרעות אלימה, ובתווך קבוצת מבקרים יהודים שהשוטר ניסה לחצוץ ביניהם לבין ההמון); וכן בהתחשב בענישה הנוהגת; אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם נע ממספר בודד של חודשי מאסר בפועל (הניתנים במקרים מתאימים לריצוי בדרך של עבודות שירות) ועד 12 חודשי מאסר בפועל.**

12. כאמור, במקרה שלפניי נערך בין הצדדים הסדר טיעון שכלל **טווח ענישה מוסכם**, לפיו המאשימה תגביל עצמה לעונש של 6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס כספי, בעוד הסנגור יהיה חופשי בטיעונו. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים; ולאחר שבחנתי את טווח הענישה עליו הסכימו הצדדים במסגרת הסדר הטיעון, אל מול מתחם העונש ההולם על-פי עקרונותיו של תיקון 113 לחוק העונשין; באתי למסקנה כי הרף העליון של הטווח המוסכם בין הצדדים מצוי בגדריו של מתחם העונש ההולם. בנסיבות העניין, לא מצאתי עילה לסטות מהרף העליון עליו הסכימו הצדדים, ולפיכך אראה לכבדו.

אשר לעתירת הסנגור להסתפק בצו של"צ לפי המלצת שירות המבחן - מדובר בעונש החורג לקולא ממתחם הענישה ההולמת. אף שבית-המשפט מייחס משקל מהותי לעמדת שירות המבחן, המדובר בהמלצה בלבד. בעוד

ששירות המבחן שם לנגד עיניו באופן מרכזי את שיקולי השיקום של הנאשם שלפניו, הרי מתפקידו של בית-המשפט לבחון את התמונה הכוללת ולייחס משקל מתאים למכלול שיקולי הענישה בנסיבות העניין. בנסיבות המקרה דנן, לא מצאתי הצדקה לסטות לקולא מהמתחם שנקבע, בשים לב לאמות-המידה המפורטות בסעיף 40ד לחוק העונשין, וכן בהתחשב ביתר שיקולי הענישה אליהם אתייחס להלן.

קביעת העונש המתאים

13. במסגרת שקילת הנתונים לגזירת העונש המתאים, ראיתי להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כאמור בסעיף 40יא לחוק העונשין:

לקולא, ניתן משקל להודאת הנאשם בעובדות כתב-האישום המתוקן (אף כי הדבר נעשה בשלב מאוחר יחסית של ההליך, לאחר שמיעת מלוא עדי התביעה בתיק). כמו-כן, נתתי דעתי לכך שהנאשם נעדר עבר פלילי, מפרנס את משפחתו ובעל יציבות תעסוקתית. התסקיר בעניינו של הנאשם הוא חיובי בעיקרו, כשהמלצה העונשית המקלה שבאה בסופו, נועדה לצמצם את הפגיעה במקום עבודתו של הנאשם, בפרנסתו ובבני הנוער אותם מאמן הנאשם במתנ"ס הקהילתי (ראו: פסקה 3 לעיל). בנוסף, התחשבתי בכך שמאז האירוע חלפו מעל לשלוש שנים וחצי, במהלכן לא הורשע הנאשם פעם נוספת בפלילים. יוער כי חלוף הזמן בתיק זה מונח גם לפתחה של המאשימה, בשים לב לכך שכתב-האישום כנגד הנאשם הוגש בשיהוי של כשנתיים תמימות לאחר האירוע.

לחובת הנאשם עומדים כיעור המעשים וחומרתם, וכן הצורך בהעברת מסר עונשי ברור שיהיה בו כדי להרתיע את היחיד ואת הרבים מפני ביצוע עבירות מן הסוג הנדון. כך בכלל, וכך במיוחד בהר הבית נוכח המורכבות, הנפיצות והרגישות הרבה של המקום. כל אלה תומכים במתן משקל ממשי לשיקולים של הלימה, גמול והרתעה.

14. בסופה של שקילה, אני סבורה כי ראוי להשית על הנאשם עונש בגדריו של המתחם, שיכלול רכיב של מאסר בפועל. לצד זאת, אראה לתת משקל למכלול הנסיבות לקולא בעת קביעת משך המאסר בפועל שייגזר על הנאשם, ודרך ריצויו. אוסיף כי בנסיבות העניין, ונוכח היותו של הנאשם מפרנס עיקרי למשפחתו, לא ראיתי להוסיף רכיב של קנס כספי.

סוף דבר

15. נוכח מכלול הטעמים האמורים, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 60 ימי מאסר בפועל אותם יוכל הנאשם לרצות בעבודות שירות כפי שקבע הממונה על עבודות השירות בחוות דעתו.

על הנאשם להתייצב לריצוי עונשו ביום 16.3.2016 עד השעה 10:00 במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר-שבע.

מובהר כי על הנאשם לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו כן, הנאשם מוזהר כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורות הפתע, וכי כל הפרה בתנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בין כותלי בית הכלא.

ב. 30 ימי מאסר על-תנאי למשך שנתיים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה לפי סעיף 152 או 216 לחוק העונשין.

ג. 4 חודשי מאסר על-תנאי למשך שנתיים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה לפי סימן ג' לפרק ט' לחוק העונשין שכותרתו "תקיפת שוטרים" (למעט עבירה לפי סעיף 275 לחוק).

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה ליחידת הממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ג' שבט תשע"ו, 13 ינואר 2016, בנוכחות הצדדים.